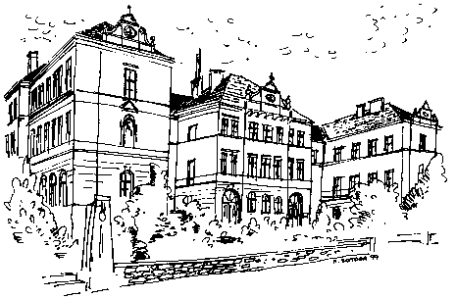

Základní škola a Mateřská škola Nová Bystřice

Hradecká 390, 3 7 8 3 3 Nová Bystřice, okres Jindřichův Hradec
telefon: 388 288 131
e-mail: zakladni.skola@novabystrice.cz

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

- postup při řešení vybraných typů rizikového chování

OBSAH

- Úvodní informace

Krizové situace

- Situace ohrožující zdraví (afektivní záchvat, epileptický záchvat,…)
- Šikana a extrémní projevy agrese
- Kyberšikana
- Úraz
- Krádež, poškození školního majetku (vandalismus)
- Zanedbávání školní docházky

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14
3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j. 21149/2016
4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/99-22
5. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č.j. 16227/96-22
6. Program proti šikanování na škole, účinný od 1. 9. 2017.
7. Soubor přijatých preventivních opatření „Co dělat, když….“ v oblasti prevence na ZŠ a MŠ Nová Bystřice.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů na třídních schůzkách, nebo na webových stránkách o těchto funkcích na škole:

- Mgr. Marika Hauserová – ředitelka školy
- Mgr. Josefa Rykrová – zástupkyně ředitelky školy
- Mgr. Dagmar Makovičková – školní metodik prevence
- Mgr. Michal Tesař – výchovný poradce
- Třídní učitelé

Krizovou situací rozumíme situaci, která vyžaduje přerušení vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy. S krizovým plánem jsou seznámeni všichni pracovníci školy a je k dispozici u ředitelky školy a ve sborovnách. Veřejnosti je dostupný na webových stránkách školy www.zs.novabystrice.cz.

Na škole působí školní poradenské pracoviště (viz. webové stránky – prevence). V rámci minimálního preventivního programu pracuje preventivní tým (viz. MPP – webové stránky – prevence).

Ve všech bodech tohoto plánu škola dodržuje Směrnici ZŠ a MŠ Nová Bystřice pro ochranu osobních údajů (GDPR), která specifikuje práci s osobními a citlivými údaji na škole.

PREVENTIVNÍ ZAŘÍZENÍ

- Pedagogicko-psychologická poradna Jindřichův Hradec **384 388 133**
- OSPOD **384 351 321**
- Záchranná služba **155**
- Policie ČR **158**
- Hasiči **150**
- Integrovaný záchranný systém **112**

1. Krizová situace - situace ohrožující zdraví žáka (afektivní záchvat, epileptický záchvat,…)

Jde o záchvatové epizody dětského věku nezávažného charakteru. Žák může v úvodu silně plakat, poté zadrží dech a ve výdechu promodrá v obličeji či zbledne. Následuje porucha vědomí až bezvědomí, mohou se přidat i záškuby končetin či pomočení. Tento stav trvá kolem jedné minuty, po které se dítě probere, zpravidla velmi unavené.

Primární prevence

- Zajistit bezpečnost žáka, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních.
- Uvědomit co nejrychleji osobu, která může situaci řešit (ŘŠ, ZŘŠ, ŠMP, VP, TU).
- Nemohu-li třídu opustit, je vhodné vyslat spolehlivého žáka.
- Zajistit bezpečnost ostatních žáků.
- Pokud žáka přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy.
- Pokud je nutná přítomnost pedagoga u žáka v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog (pohotovost).

Následná intervence

- TU informuje zákonného zástupce žáka a ředitelku školy.
- TU, MP, VP zajistí další práci s žákem, či se třídou dle druhu krizové situace.

2. Krizová situace - epileptický záchvat

Postup:

Epileptický záchvat obvykle odeznívá samovolně během několika minut.
U větších záchvatů může dojít k bezvědomí a generalizovaným svalovým křečím.

Důležité je zabránit úrazu:

- Nemocného dopravíme na bezpečné místo z dosahu schodů, topení apod.
- Z jeho okolí odstraníme předměty, o které by se mohl žák v křečích poranit.
  Je nevhodné násilím bránit křečím natahováním či držením končetin. V důsledku křečí dýchacích svalů může dojít ke zblednutí nebo promodrání. Není vhodné křísit, snažit se vytahovat jazyk z úst nebo vkládat do úst roubík.
- Žáka uložíme do vodorovné polohy a otočíme hlavu na stranu. Optimální je stabilizovaná poloha na boku. Žák může při záchvatu nebo po něm silně slinit – umožníme slinám volně odtékat z úst. Stabilizovaná poloha je prevencí zapadnutí jazyka.
- Lékaře voláme, pokud se jedná o první epileptický záchvat v životě nebo o první záchvat určitého druhu u konkrétního pacienta. Také v případě, kdy trvání záchvatu je příliš dlouhé – stav se neupraví ani po čtvrt hodině. Zejména, jsou-li patrné poruchy vědomí, hybnosti, vnímání, … Také při současném poranění žáka.

3. Krizová situace - šikana a extrémní projevy agrese

Na prevenci šikany i při řešení jednotlivých případů spolupracují pedagogičtí pracovníci. Nad žáky je během přestávek zajišťován dohled.
Prevence šikany je začleňována do výukových předmětů nebo zajišťována nejrůznějšími programy prevence rizikového chování (viz. MPP).
Odhalení šikany bývá někdy velmi obtížné i pro zkušeného pedagoga. Nejzávažnější negativní roli hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků.
V případě podezření na šikanu každý pracovník školy neprodleně oznámí tuto skutečnost ředitelce školy.
Ředitelka školy na podkladě kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikany rozhodne, zda řešení zvládne škola sama, nebo si povolá odborníka specialistu.

Postup:

- Všichni pedagogičtí pracovníci sledují chování žáků a zachovávají k nim profesionální přístup.
- Třídní učitel je v pravidelném kontaktu se žáky a zajímá se o jejich problémy a vztahy.
- V případě konfliktů se pokouší zjistit příčinu a snaží se zamezit dalšímu rozvoji.

- V případě podezření na výskyt šikany nebo chování, ze kterého by šikana mohla vzniknout, neprodleně každý z pedagogů informuje třídního učitele.
- Třídní učitel ihned upozorní školního metodika prevence.
- ŠMP provede v případě podezření vyšetřování a informuje ředitelku školy.
- V případě prokázání šikany ŠMP ve spolupráci s výchovným poradcem a ředitelkou školy informuje rodiče agresora a rodiče oběti.
- Agresorům se udělí stupeň kázeňských opatření, daný „Školním řádem“, a další postup se řídí Metodickým pokynem MŠMT 24-246/2008-6.

Když je učitel přímým svědkem šikany – brutálního násilí, postupuje:

1. Bezprostřední záchrana oběti - oběť odvést okamžitě ze třídy.
2. Rychle domluvit spolupráci s ostatními pedagogy při vyšetřování.
3. Zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi.
4. Pokračovat v pomoci oběti - dát jí napít, zajistit lékařské vyšetření.
5. Kontaktovat rodiče oběti.
6. Nahlášení příslušným institucím – Policie ČR, PPP, OSPOD (dle závažnosti situace).
7. Vlastní vyšetřování.

Když se učitel o šikaně či brutálním násilí dozví, postupuje:

1. Kontaktovat zákonné zástupce (ne v přítomnosti dítěte!) – ověřit si signály, nemluvit zatím o šikaně. Vyžádat si souhlas rodičů oběti k vyšetřování, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte.
2. Podepsat souhlas k vyšetřování.
3. Ve spolupráci s ostatními členy preventivního týmu zahájit šetření.
4. Nalézt, vytipovat si vhodné svědky. Vždy individuálně.
5. Upozornit svědka na provádění zápisu.
6. Nenaléhat, nechat svědka říct to, co chce.
7. Mít při vyšetřování třetí osobu (proti obvinění ze strany rodičů).
8. Zajistit ochranu oběti.
9. Vyslechnutí agresorů – individuálně. Provádění zápisu s podpisy všech zúčastněných, přítomnost třetí osoby – pedagog.
   Agresorům zdůraznit!
   Šikana samotná není trestný čin, ale může vykazovat znaky některých trestných činů:
   §146 UBLÍŽENÍ NA ZDRAVÍ
   §171 OMEZOVÁNÍ OSOBNÍ SVOBODY
   §176 ÚTISK
   §353 NEBEZPEČNÉ VYHROŽOVÁNÍ
10. Potrestání agresorů – využijeme výchovná opatření daná ve školním řádu.
11. Práce s agresorem, popř. celým třídním kolektivem – poučení žáků, sledování situace ve třídě, monitoring, vstup odborníka do školy, GDPR – informativní souhlas.

4. Krizová situace - kyberšikana

- jde o šikanu prováděnou prostřednictvím digitálních médií: mobilních telefonů, internetu, sociálních sítí.

  - Kyberšikana mezi žáky.
  - Kyberšikana učitele.

- řešíme ihned, jakmile se o ní dozvíme;
- promluvíme s rodiči i žáky o tom, co je na sociálních sítích slušné a vhodné;
- zvolíme preventivní program o kyberšikaně;
- obrátíme se na Policii ČR, OSPOD.

Důsledně využijeme všech dostupných zákonných prostředků.

Školní řád
„Žáci mohou do školy nosit mobilní telefon. Na dobu vyučování ho povinně vypínají. Telefon lze použít pouze se souhlasem vyučujícího.
Při porušení tohoto pokynu bude mobilní telefon žákovi odebrán, uložen v ředitelně školy a předán zákonným zástupcům.“

5. Krizová situace - úraz

Školní úraz je úraz, který se stal žákovi při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích a jiných akcích organizovaných školou. Školním úrazem není úraz,
který se stal na cestě do školy a zpět, mimo areál školy.

Postup při úrazu žáka:

- zjistit o jaké jde poranění – ošetřit ho, popřípadě konzultovat se zdravotníkem školy;
- při závažnějším poranění zavolat rychlou záchrannou službu - 155;
- informovat ředitelku školy;
- informovat zákonné zástupce žáka – požádat je o převzetí dítěte;
- provést bezprostředně zápis do knihy úrazů.

V případě, že se děti popraly a vzniklo zranění, postupujeme podobně jako při šikaně.
V případě, že vznikne zranění, které bylo způsobeno úmyslně, může se jednat o přestupek na úseku občanského soužití.
Školní přestupek - řešíme ve škole v rámci možností uvedených ve školním řádu s postupem vyrozumění všech dotčených – zákonných zástupců, OSPOD, Policie ČR (vyžaduje-li si úraz delší hospitalizaci).

6. Krizová situace - krádež, poškození školního majetku (vandalismus)

Krádež je takový přestupek, který se stal v době pobytu žáka ve škole. Jedná se o porušení školního řádu.

Postup:

- třídní učitel nahlásí přestupek žáka ředitelce školy a projedná ho s ŠMP a VP;
- preventivní tým projedná přestupek se žákem, včetně sankce, která mu hrozí;
- preventivní tým projedná přestupek se zákonným zástupcem žáka, včetně sankcí, které mu hrozí;
- v případě opakování takového jednání u stejného žáka nebo rozmáhání se krádeží po celé škole informuje ředitelka školy Policii ČR. Opakované přestupkové jednání lze hlásit přímo na OSPOD.

Pokud se žák zmocní cizí věci a užije při tom proti jinému násilí, dopustí se trestného činu loupeže. Trestný čin loupeže oznámí ředitelka Policii ČR vždy.

7. Krizová situace - zanedbávání školní docházky

Může jít o „klasické chození za školu“, nebo o závažnější případy liknavosti rodičů, kteří nedbají o to, aby jejich dítě do školy chodilo. Může se jednat o podporu zahálčivého způsobu života ze strany rodičů. Když žák nechodí do školy a nemá řádně omluvené absence, jedná se o záškoláctví.

Omlouvání nepřítomnosti

- Jednotný postup je dán Metodickým pokynem MŠMT č. 10 194/2002 – 14.
- Jednotlivá doporučení jsou zakotvena ve školním řádu.

- Nemůže-li se žák ze závažných rodinných nebo zdravotních důvodů dostavit do školy, podá o tom jeho zákonný zástupce zprávu (osobní sdělení) nejpozději do 3 dnů.
- Žák, který musí opustit školu v průběhu vyučování, žádá o souhlas TU. Ten ho uvolňuje pouze na základě písemné žádosti zákonného zástupce. V případě nepřítomnosti TU uvolňuje žáka ředitelka školy. V obou případech zůstává písemná žádost uložena ve škole u TU, a to do ukončení příslušného pololetí.
  Uvolnění žáka na 1 až 5 dnů – TU.
  Uvolnění žáka na 6 a více dnů - ředitelka školy. Žádost o uvolnění předloží rodič písemnou formou alespoň týden předem prostřednictvím TU, který se k žádosti vyjádří.
- Všechny absence žáka omlouvají písemně zákonní zástupci žáka. V případě pochybností může TU vyžadovat lékařské potvrzení nepřítomnosti žáka.
- V případě prokázaných neomluvených absencí bude škola postupovat podle ustanovení zákona ČNR o přestupcích (č. 200/1990 Sb.), popř. využije dalších možností platné legislativy.
  Neomluvenou absenci do součtu 10 vyučovacích hodin řeší třídní učitel se zákonnými zástupci v kompetenci školy.

Neomluvenou absenci do součtu 25 vyučovacích hodin řeší výchovná komise, která je za tímto účelem svolána.
Neomluvenou absenci vyšší než 25 vyučovacích hodin oznamuje ředitelka školy na OSPOD.

OZNAMOVACÍ POVINNOSTI ŠKOLY

- Vždy, když dojde při vyučování nebo při poskytování školských služeb k nějakému protiprávnímu jednání, anebo k jednání, které bylo významně nebezpečné pro žáky (přestupek, trestný čin).
- Každý učitel má povinnost překazit trestný čin jeho včasným oznámením ředitelce školy, která kontaktuje Policii ČR, nebo ohlásit již spáchaný trestný čin.
- Ředitelka školy má povinnost ohlásit na OSPOD všechny skutečnosti, které nasvědčují tomu, že dítě je v ohrožení, že ho ohrožuje někdo jiný, nebo že ohrožuje svým chováním samo sebe. Oznámení provede bez zbytečného odkladu.
- Oznamujeme:
  Násilí, loupež, vydírání nebo utiskování, vyhrožování a pronásledování, ničení osobních věcí, omezování osobní svobody.
  Oznamovací povinnost plní ředitelka školy.
- V případě neoznámení nebo nepřekažení trestného činu je možný trestní postih odnětí svobody až na tři roky, nebo finanční pokuta do výše 50 000 Kč pro školskou právnickou osobu.
- Pro vlastní školní šetření i pro oznámení věci je nutné vést
  přesnou dokumentaci: (odpovědi na otázky – vyšetřování šikany)
  - KDO? ..... je iniciátorem? svědkem? obětí?
  - CO? ..... se přesně stalo?
  - KDY? ..... se to stalo?
  - KDE? ..... přesně?
  - PROČ? ..... se to stalo?
  - JAK? ..... jaký měla událost přesný průběh.

Z každého jednání z oblasti rizikového chování se vypracovává zápis. S jeho obsahem jsou seznámeny všechny zúčastněné strany.

Krizový plán školy vypracovala: Mgr. Dagmar Makovičková, školní metodička prevence

…….

Krizový plán školy schválila ředitelka školy: Mgr. Marika Hauserová

……